

GEWONE ZITTING 2021-2022

24 FEBRUARI 2022

VERENIGDE VERGADERING
VAN DE
GEMEENSCHAPPELIJKE
GEMEENSCHAPSCOMMISSIE

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

ter uitbreiding van de voedselhulp
in het Brussels Gewest

uitgebracht namens de commissie
voor de Gezondheid en Bijstand aan personen

door mevr. Gladys KAZADI (F)

Aan de werkzaamheden van de commissie hebben deelgenomen:

Vaste leden: mevr. Delphine Chabbert, de heer Ibrahim Dönmez, mevr. Véronique Jamoulle, mevr. Magali Plovie, mevr. Farida Tahar, mevr. Viviane Teitelbaum, mevr. Nicole Nketo Bomele, mevr. Marie Nagy, mevr. Gladys Kazadi, de heren Juan Benjumea Moreno, Gilles Verstraeten, mevr. Khadija Zamouri.

Plaatsvervangend lid: mevr. Céline Fremault.

Ander lid: de heer Jan Busselen.

Zie:

Stuk van de Verenigde Vergadering:

B-48/1 – 2020/2021: Voorstel van resolutie.

SESSION ORDINAIRE 2021-2022

24 FÉVRIER 2022

ASSEMBLÉE RÉUNIE
DE LA COMMISSION
COMMUNAUTAIRE
COMMUNE

PROPOSITION DE RÉOLUTION

visant à renforcer l'aide alimentaire en Région
bruxelloise

fait au nom de la commission
de la Santé et de l'Aide aux personnes

par Mme Gladys KAZADI (F)

Ont participé aux travaux de la commission :

Membres effectifs : Mme Delphine Chabbert, M. Ibrahim Dönmez, Mmes Véronique Jamoulle, Magali Plovie, Farida Tahar, Viviane Teitelbaum, Nicole Nketo Bomele, Marie Nagy, Gladys Kazadi, MM. Juan Benjumea Moreno, Gilles Verstraeten, Mme Khadija Zamouri.

Membre suppléante : Mme Céline Fremault.

Autre membre : M. Jan Busselen.

Voir :

Document de l'Assemblée réunie :

B-48/1 – 2020/2021 : Proposition de résolution.

I. Inleidende uiteenzetting van mevr. Céline Fremault, indiener van het voorstel van resolutie

Mevrouw Céline Fremault vat de toelichting van het voorstel van resolutie samen en benadrukt drie punten:

- voedselhulp zou idealiter niet nodig mogen zijn: het is een symptoom van het falen van de overheden om voor iedereen toegang tot voedsel te garanderen;

- voedselhulp moet worden beschouwd als een universeel "recht op voedsel" om de menselijke waardigheid te waarborgen en niet als een kanaal om onverkochte voedingswaren van de hand te doen: de begunstigden moeten toegang krijgen tot een ruime keuze aan vers voedsel;

- voedselhulp moet in verschillende vormen worden verleend, die aangepast zijn aan de uiteenlopende behoeften (een sociaal restaurant is niet geschikt voor een gezin, een voedselpakket is niet geschikt voor iemand die niet over een keuken beschikt enz.).

De spreker leest de tekst na de streepjes van het verzoe- kend gedeelte voor, die in overleg met de sector werd opge- steld om oplossingen te bieden voor de problemen die verer- gerd zijn door de crisis ten gevolge van de Covid-19-pande- mie.

II. Algemene bespreking

Mevrouw Khadija Zamouri merkt op dat het recht op voedsel verankerd is in de internationale verdragen en in het intern recht. Het is gericht op toegang tot voldoende en even- wichtig voedsel in overeenstemming met de menselijke waar- digheid. In onze contreien is er voldoende voedsel, maar niet iedereen heeft daar toegang toe. De OCMW's zijn gemach- tigd om, indien nodig, voedselhulp te verstrekken in zeer uit- eenlopende vormen die van OCMW tot OCMW verschillen. Het zou trouwens niet overbodig zijn dat de toezichthoudende overheid die hulp rationaliseert in het licht van de lessen die uit de crisis ten gevolge van de Covid-19-pandemie zijn ge- trokken. Voorts is de samenwerking tussen de OCMW's en de verenigingssector weliswaar een goede zaak, maar private liefdadigheid moet op de tweede plaats blijven komen: de eer- ste plaats moet worden ingenomen door een openbare struc- tuur waartoe iedereen zich kan wenden, of hij nu permanent of occasioneel hulp nodig heeft. De volksvertegenwoordiger onderstreept dat toegang tot voldoende voedsel geen garantie is voor toegang tot gezond en evenwichtig voedsel van goede kwaliteit. De OCMW's kunnen hun gebruikers ertoe aanmoedigen gezond te eten, maar de valkuil van de neerbuigendheid, die in strijd zou zijn met de menselijke waardigheid, moet worden vermeden. Het commissielid zal het voorstel van re- solutie niet steunen, want de rol die het aan de verenigings- sector geeft, betekent een stap achteruit in de richting van pri- vate liefdadigheid, die enkel het laatste redmiddel mag zijn.

I. Exposé introductif de Mme Céline Fremault, auteure de la proposition de résolution

Mme Céline Fremault résume les développements de la proposition de résolution et insiste sur trois points :

- l'aide alimentaire, idéalement, ne devrait pas être né- cessaire : elle est le symptôme de l'échec des pouvoirs pu- blics à garantir à chacun l'accès à la nourriture ;

- l'aide alimentaire doit être repensée comme un « droit alimentaire », universel et destiné à garantir la dignité hu- maine, et non comme une filière d'écoulement des inven- dus : les bénéficiaires doivent accéder à un large choix d'ali- ments frais ;

- l'aide alimentaire doit revêtir des formes diversifiées, adaptées à la diversité des besoins (un restaurant social n'est pas adapté à une famille, un colis alimentaire ne convient pas à une personne qui n'a pas accès à une cuisine, etc.).

L'oratrice donne lecture des tirets du dispositif, rédigés en concertation avec le secteur, dans l'objectif d'apporter des solutions aux problèmes mis en exergue par la crise liée à la pandémie de Covid-19.

II. Discussion générale

Mme Khadija Zamouri relève que le droit à l'alimenta- tion est consacré par les traités internationaux et le droit in- terne. Il vise l'accès à une alimentation suffisante et équilibrée, conforme à la dignité humaine. Si l'alimentation est suffisante sous nos latitudes, tous n'y ont pas accès. Les CPAS sont habilités, s'il y échet, à fournir une aide alimen- taire, sous des formes très diverses et qui varient d'un CPAS à l'autre ; il ne serait d'ailleurs pas superflu que l'autorité de tutelle rationalise cette aide, à la lumière des leçons de la crise liée à la pandémie de Covid-19. Par ailleurs, si la col- laboration entre les CPAS et le secteur associatif est une bonne chose, la charité privée doit demeurer seconde : le premier rang doit revenir à une structure publique vers la- quelle chacun puisse se tourner, qu'il doive être aidé de ma- nière durable ou à titre occasionnel. La députée souligne qu'avoir accès à une alimentation suffisante ne garantit pas l'accès à une alimentation de qualité, saine et équilibrée. Les CPAS peuvent inciter leurs usagers à se nourrir sainement, mais il faut éviter l'écueil de la condescendance, qui serait contraire à la dignité humaine. La commissaire ne soutien- dra pas la proposition de résolution car la place qu'elle ré- serve au secteur associatif constitue une régression vers la charité privée, dont le rôle devrait demeurer résiduaire, au titre de dernier recours.

Mevrouw Viviane Teitelbaum is het eens met mevrouw Céline Fremault dat de pandemie heeft geleid tot een explosieve stijging van de vraag naar voedselhulp en tot een overbelasting van de sector. De volksvertegenwoordiger heeft geen recente cijfers gevonden, maar de recente evolutie (32.000 Brusselse begunstigden in 2012; 55.000 in 2019; 85.000, onder wie 21.000 kinderen, na het begin van de gezondheidscrisis) is geen reden tot optimisme. Aan de reeds bestaande doelgroepen (laaggeschoolden, jongeren, eenoudergezinnen enz.) moeten de zelfstandigen die alles verloren hebben, worden toegevoegd. De sector, de gemeenten en de burgerinitiatieven hebben blijk gegeven van creativiteit tegenover de crisis. De spreker juicht dat toe. Voedselhulp blijft noodzakelijk om te reageren op noodsituaties. Het is dan ook een goede zaak dat de verzoeken van de sector worden ingewilligd, maar voedselhulp mag geen structureel antwoord worden. We moeten daarentegen de mensen uit de armoede halen, zodat ze niet langer voedselhulp nodig hebben. De volksvertegenwoordiger roept de meerderheid op om in Brussel een strategie ter bestrijding van de verpaupering uit te stipelen; als de regering een plan in die zin zou voorstellen, dan zou haar fractie het vanuit de oppositie steunen. Om die redenen zal haar fractie zich bij de stemming onthouden.

Mevrouw Farida Tahar is het eens met de paradigmashift die mevrouw Céline Fremault in haar inleidende uiteenzetting voorstelt: we moeten erop toezien dat het "recht op voedsel", dat voedselhulp overbodig maakt, geen dode letter blijft. Daartoe moeten we werken aan structurele maatregelen op federaal niveau, namelijk het verhogen van de vervangingsinkomens en het automatisch toekennen en individualiseren van de sociale rechten. De spreker prijst het werk van de verenigingssector tijdens de gezondheidscrisis, toen de vraag naar alle waarschijnlijkheid verdubbelde. Niettemin zijn de verzoeken om steun aan de sector na de streepjes van het verzoekend gedeelte inmiddels minder actueel, want ze werden sinds de indiening van het voorstel althans gedeeltelijk ingewilligd. Wat betreft het voedselhulpnetwerk dat na het eerste streepje wordt voorgesteld, financiert het Verenigd College al voor 100.000 euro het Overleg Voedselhulp van de Federatie van de Maatschappelijke Diensten. Het netwerk LOCO, dat in de toelichting van het voorstel wordt genoemd, krijgt een subsidie van 71.000 euro. Er wordt ook veel steun verleend aan het sociaal overleg van de OCMW's, die volgens een recente circulaire werkgroepen voor voedselhulp moeten oprichten. Voorts zijn er besprekingen aan de gang over de btw-vrijstelling (derde streepje van het verzoekend gedeelte). Wat het verzoek na het vierde streepje betreft, moet het voedsel inderdaad gezond en duurzaam zijn; dat is een van de doelstellingen van de sociale component van het plan Good Food, als ook het verschaffen van middelen aan de doelgroepen en hun opleiding en bewustmaking. De verzoeken betreffende de Geco's vallen niet onder de bevoegdheid van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie. Aangezien de voedselhulp al wordt versterkt in het Brussels Gewest, heeft het voorstel geen toegevoegde waarde.

De heer Juan Benjumea Moreno is het eens met vorige spreker.

De heer Ibrahim Dönmez dankt mevrouw Céline Fremault voor het indienen van het voorstel: haar deskundigheid staat

Mme Viviane Teitelbaum partage les constats posés par Mme Céline Fremault : la pandémie a entraîné une explosion de la demande d'aide alimentaire et la saturation du secteur. La députée n'a pas trouvé de chiffres à jour, mais l'évolution récente (32.000 bénéficiaires bruxellois en 2012 ; 55.000 en 2019 ; 85.000, dont 21.000 enfants, après le début de la crise sanitaire) interdit tout optimisme. Aux publics anciens (personnes peu scolarisées, jeunes, familles monoparentales, etc.) se sont ajoutés des indépendants qui ont tout perdu. Le secteur, les communes et les initiatives citoyennes ont fait preuve, face à la crise, d'une créativité que l'oratrice tient à saluer. L'aide alimentaire demeure nécessaire pour répondre aux situations d'urgence et il est donc bienvenu de répondre aux demandes du secteur, mais il faut se garder d'instituer l'assistanat comme réponse structurelle. Il faut au contraire sortir les personnes de la pauvreté, de sorte qu'elles n'aient plus besoin d'une aide alimentaire. La députée appelle la majorité à doter Bruxelles d'une stratégie de lutte contre la paupérisation ; si le pouvoir exécutif présentait un plan à cet effet, son groupe le soutiendrait depuis les bancs de l'opposition. Pour ces raisons, son groupe s'abstiendra.

Mme Farida Tahar souscrit au changement de paradigme proposé par Mme Céline Fremault dans son exposé introductif : il faut veiller à l'effectivité d'un « droit alimentaire », qui rende inutile l'aide alimentaire. Pour ce faire, il faut travailler à des mesures structurelles au niveau fédéral, à savoir le rehaussement des revenus de remplacement, l'automatisme et l'individualisation des droits sociaux. L'oratrice salue le travail accompli par le secteur associatif pendant la crise sanitaire, alors que la demande avait – selon toute vraisemblance – doublé. Nonobstant, les demandes de soutien au secteur reprises dans les tirets du dispositif ont perdu en actualité car elles ont reçu des réponses au moins partielles depuis le dépôt du texte. Ainsi du réseau d'aide alimentaire proposé sous le premier tiret : le Collège réuni finance déjà, à hauteur de 100.000 euros, la concertation 'aide alimentaire' de la Fédération des services sociaux. Le réseau LOCO, cité dans les développements de la proposition, bénéficie d'une subvention de 71.000 euros. Un soutien important est également accordé aux concertations sociales des CPAS qui doivent, en vertu d'une circulaire récente, mettre en place des groupes de travail dédiés à l'aide alimentaire. Par ailleurs, des discussions sont en cours au sujet de l'exonération de la TVA (troisième tiret du dispositif). S'agissant du quatrième tiret : les aliments octroyés doivent en effet être sains et durables ; c'est un des objectifs du volet social du plan Good Food, de même que l'outillage, la formation et la sensibilisation des publics cibles. Quant aux demandes relatives aux contrats ACS, elles ne relèvent pas de la compétence de la Commission communautaire commune. Vu que l'aide alimentaire est déjà renforcée en Région bruxelloise, la proposition est dépourvue de plus-value.

M. Juan Benjumea Moreno s'associe aux propos de la préopinante.

M. Ibrahim Dönmez remercie Mme Céline Fremault pour le dépôt du présent texte : son expertise ne fait aucun

buiten kijf, gelet op de bevoegdheden die ze tijdens de vorige zittingsperiode heeft uitgeoefend. Er wordt inderdaad een toename van de vraag naar voedselhulp vanwege een zeer divers publiek vastgesteld ten gevolge van de stijging van de primaire uitgaven (onder meer huur en energie). Zijn politieke fractie vreest voor een substitutie-effect: ze heeft altijd de voorkeur gegeven aan financiële hulp boven hulp in natura, die aanvullend moet blijven. Bij de voedselhulp moet voorrang worden gegeven aan de hulp die het meest in overeenstemming is met de menselijke waardigheid, zoals de sociale kruideniers. Tijdens de gezondheidscrisis heeft de regering de OCMW's en de verenigingssector gesteund. Dat moet worden toegejuicht. Nu is het tijd voor structurele oplossingen met de uitvoering van een geïntegreerd welzijns- en gezondheidsplan dat gericht is op armoedebestrijding en verbetering van de kwaliteit van de voeding, die een essentiële gezondheidsfactor is. Zijn fractie zal bijzondere aandacht besteden aan de duurzaamheid van de voedselhulpketens, waarvan de middelen niet naar lucratieve activiteiten mogen gaan. Hij zal niet nalaten het Verenigd College regelmatig te interpelleren over zijn voedselhulpbeleid.

De heer Gilles Verstraeten wijst erop dat zijn fractie een gemotiveerde motie had ingediend met het oog op de plenaire vergadering van de Verenigde Vergadering van 18 februari 2022, waarin ze oproept om van de tewerkstelling van de Brusselaars een absolute prioriteit te maken, teneinde armoede - met inbegrip van voedselonzekeerheid - te bestrijden. De volksvertegenwoordiger is het eens met de besproken tekst: het is opportuun om de voedselhulpsector te steunen, zoals Vlaanderen trouwens doet in het kader van het relanceplan voor de periode na Covid-19 (met steunmaatregelen die lopen tot in 2025). Zijn fractie heeft trouwens in de Kamer van Volksvertegenwoordigers gepleit voor een btw-vrijstelling. De spreker vraagt evenwel hoe de voedselbanken over het Brussels grondgebied verdeeld zijn: zijn er te weinig in bepaalde gemeenten? Wat zijn de recentste cijfers over de omvang en samenstelling van de bevolkingsgroepen die voedselhulp krijgen in Brussel? De spreker deelt de analyse van mevrouw Viviane Teitelbaum dat het Brussels Gewest een structureel plan nodig heeft in de strijd tegen armoede. Ook hij zou de regering steunen als die een overtuigende armoedestrategie zou uitstippelen.

De heer Jan Busselen merkt op dat er tegelijk enorme hoeveelheden voedsel worden verspild en dat veel kinderen in Brussel het voor de lunch moeten stellen met een zakje chips, omdat het vaak goedkoper is om slecht te eten. Mevrouw Viviane Teitelbaum heeft gelijk: een Brusselse strategie voor armoedebestrijding is noodzakelijk. De spreker vindt het jammer dat ze niets over de inhoud van die strategie heeft gezegd.

Mevrouw Viviane Teitelbaum voert aan dat haar partij niet in de regering zit.

De heer Jan Busselen vindt dat een dergelijke strategie er toe moet strekken de ongelijkheden te verminderen door de lonen en pensioenen te verhogen en de energiekosten (via een verlaging van de btw) of de huisvestingskosten (via een bindend rooster van de huurprijzen) te verlagen. Dat zou private liefdadigheid overbodig maken. Voorts pleit de spreker niet

doute, vu les compétences qu'elle exerçait sous la précédente législature. On constate effectivement une hausse de la demande d'aide alimentaire, au sein d'un public très varié, en raison de la hausse des dépenses primaires (notamment les loyers et l'énergie). Son groupe politique redoute un effet de substitution : il a toujours privilégié les aides financières holistiques aux aides en nature, qui doivent rester suppléatives. Parmi ces aides alimentaires, il convient de renforcer en priorité celles qui sont les plus conformes à la dignité humaine, telles que les épiceries sociales. Pendant la crise sanitaire, le pouvoir exécutif a soutenu les CPAS et le secteur associatif, ce qu'il convient de saluer. L'heure est désormais aux solutions structurelles, avec la mise en œuvre d'un plan social-santé intégré qui vise à lutter contre la pauvreté et à améliorer la qualité de l'alimentation, celle-ci étant un déterminant essentiel de la santé. Son groupe sera particulièrement attentif à la pérennisation des filières d'approvisionnement de l'aide alimentaire, dont il convient d'éviter que les ressources soient accaparées par des activités lucratives. Il ne manquera pas d'interpeller régulièrement le Collège réuni sur sa politique en matière d'aide alimentaire.

M. Gilles Verstraeten rappelle que son groupe a déposé, en vue de la séance plénière de l'Assemblée réunie du 18 février 2022, un ordre du jour motivé invitant à faire de la mise à l'emploi des Bruxellois une priorité absolue, afin de lutter contre la pauvreté – en ce compris la précarité alimentaire. Le député souscrit au texte à l'examen : il est opportun de soutenir le secteur de l'aide alimentaire, comme le fait d'ailleurs la Flandre dans le cadre du plan de relance post-Covid-19 (avec des mesures de soutien courant jusqu'en 2025). Son groupe défend en outre, à la Chambre des représentants, l'exonération de la TVA. L'orateur souhaiterait toutefois savoir comment se répartissent les banques alimentaires sur le territoire bruxellois : constate-t-on un déficit dans certaines communes ? Dispose-t-on de chiffres récents sur le volume et la composition du public bénéficiaire de l'aide alimentaire à Bruxelles ? L'orateur partage l'analyse de Mme Viviane Teitelbaum : la Région bruxelloise a besoin d'un plan structurel de lutte contre la pauvreté ; lui aussi soutiendrait le pouvoir exécutif s'il adoptait une stratégie convaincante en la matière.

M. Jan Busselen note que, dans le même temps, d'énormes quantités de nourriture sont gaspillées et que de nombreux enfants bruxellois doivent se contenter à midi d'un paquet de chips, car il est souvent moins cher de mal se nourrir. Mme Viviane Teitelbaum a raison : une stratégie bruxelloise de lutte contre la pauvreté est nécessaire ; il est dommage que la députée n'ait rien dit quant au contenu de cette stratégie.

Mme Viviane Teitelbaum objecte que son groupe politique n'est pas représenté au sein du pouvoir exécutif.

M. Jan Busselen explique qu'à son sens, une telle stratégie devrait viser à réduire les inégalités, en augmentant les salaires et les pensions et en diminuant les frais d'énergie (via une réduction de la TVA) ou les frais de logement (par le biais d'une grille contraignante des loyers). Cela permettrait d'éviter le recours à la charité privée. Par ailleurs, plutôt

voor fiscale prikkels om de winkels ertoe aan te zetten hun onverkochte voedingswaren weg te geven, maar voor een verbod om ze weg te gooien of te vernietigen, zoals het geval is in Frankrijk. Tot slot hoort de volksvertegenwoordiger de oproep van mevrouw Farida Tahar voor de automatische toekenning en individualisering van de sociale rechten, maar hij vraagt zich af waarop haar fractie wacht om dat in de praktijk te brengen: zit haar partij dan niet in de federale regering?

Mevrouw Farida Tahar antwoordt dat haar partij niet alleen regeert.

De heer Jan Busselen antwoordt dat deelnemen aan die regering een keuze is die zijn eigen fractie principieel heeft afgewezen. Om al die redenen zou hij de tekst niet steunen als hij stemrecht zou hebben in de commissie.

Mevrouw Céline Fremault wijst erop dat ze tijdens de vorige zittingsperiode de aanzet heeft gegeven voor de sociale component van het plan Good Food, waarvan mevrouw Farida Tahar heeft gesproken. Ze heeft eveneens een plan voor armoedebestrijding gelanceerd; de commissie zou moeten vragen of haar opvolgers dat plan uitvoeren. Ze begrijpt niet goed dat men steun aan de voedselhulpsector weigert, omdat de armoede zou moeten worden aangepakt; dat is hetzelfde als weigeren een brand te blussen, omdat de klimaatopwarming moet worden aangepakt. In het Brussels Gewest is de nood echter zeer acuut: de gezondheidscrisis en inmiddels ook de energiecrisis doen de vraag naar voedselhulp Exploderen. Het voorstel strekt ertoe prioriteiten te stellen, want het is onjuist te beweren dat het voedselhulpnetwerk al bestaat: het Overleg Voedselhulp heeft enkel de openingstijden van de verenigingen gecoördineerd vanaf het voorjaar 2020. Wat de steun op het terrein betreft, werden bedragen vrijgemaakt voor de OCMW's, maar die waren niet specifiek bestemd voor voedselhulp. Hoe staat het met de verenigingssector, die zeer noodzakelijk is, maar door de overheden over het hoofd wordt gezien, zoals de Restos du Cœur of de sociale kruideniers voor studenten, die afhankelijk zijn van vrijwilligers en te kampen hebben met problemen op het vlak van logistiek en personeel: welke steun krijgen zij? Erkenningen zouden de situatie verduidelijken. Sommigen hebben verwezen naar het toekomstige welzijns- en gezondheidsplan. De volksvertegenwoordiger brengt daartegen in dat het er weliswaar veelbelovend uitziet maar dat het geen enkele oplossing op de korte termijn zal bieden, aangezien de voltooiing ervan voor onbepaalde tijd werd uitgesteld - noch de volksvertegenwoordigers noch de intermediaire organisaties zijn op de hoogte van de voortgang. De verenigingen verkeren vandaag in grote moeilijkheden; de steun aan de OCMW's en de aankondiging van het geïntegreerde welzijns- en gezondheidsplan hebben geen enkel gevolg voor deze situatie. De spreker betreurt dat men de kans om hen te helpen laat varen.

Mevrouw Farida Tahar antwoordt dat ook zij de actoren van de verenigingssector heeft ontmoet en dat ze aandacht had voor hun vragen. Ze vindt het besproken voorstel evenwel niet opportuun, gelet op de acties die het Verenigd College al op touw heeft gezet en waarop de volksvertegenwoordigers via parlementaire vragen controle kunnen uitoefenen. Bovendien gaat het voorstel alle richtingen uit, aangezien het zich

que des incitants fiscaux pour encourager les magasins d'alimentation à donner leurs invendus, l'orateur – arguant de l'exemple français – plaide pour l'interdiction de les jeter ou de les détruire. Enfin, le député entend l'appel de Mme Farida Tahar en faveur de l'automatisme et de l'individualisation des droits sociaux, mais se demande ce qu'attend son groupe politique pour les mettre en place : n'est-il pas représenté au gouvernement fédéral ?

Mme Farida Tahar rétorque que son parti n'y gouverne pas seul.

M. Jan Busselen répond que participer à ce gouvernement est un choix que son propre groupe a refusé par principe. Pour toutes les raisons qui précèdent, il ne soutiendrait pas le texte s'il disposait du droit de vote en commission.

Mme Céline Fremault rappelle avoir initié sous la législature précédente le volet social du plan Good Food, évoqué par Mme Farida Tahar. Elle avait également lancé un plan de lutte contre la pauvreté ; la commission devrait s'enquérir de l'exécution de ce plan par ses successeurs. La députée comprend mal qu'on refuse de soutenir le secteur de l'aide alimentaire parce qu'il faudrait s'attaquer à la pauvreté ; cela revient à refuser d'éteindre un incendie parce qu'il faudrait lutter contre le réchauffement climatique. Or, l'urgence est brûlante en Région bruxelloise : la crise sanitaire, et désormais la crise énergétique, font exploser la demande d'aide alimentaire. Le texte à l'examen vise à déterminer des priorités. Il est faux de dire que le réseau d'aide alimentaire existe déjà : la concertation 'aide alimentaire' a seulement coordonné les heures d'ouverture des acteurs associatifs, à partir du printemps 2020. Quant au soutien au terrain : des montants ont été dégagés au profit des CPAS, mais l'aide alimentaire n'était pas spécifiquement visée. Et *quid* des acteurs associatifs, aussi nécessaires qu'oubliés par les pouvoirs publics, tels que les Restos du cœur ou les épiceries sociales étudiantes, qui reposent sur le volontariat et sont en butte à des difficultés logistiques et de personnel : de quelles aides bénéficient-ils ? Des agréments viendraient clarifier la situation. D'aucuns ont renvoyé au futur plan social-santé ; la députée objecte qu'il paraît certes prometteur, mais qu'il n'apportera aucune solution à court terme, son aboutissement étant reporté *sine die* – ni les députés ni les corps intermédiaires n'ont de nouvelles récentes de son avancement. Les acteurs associatifs sont aujourd'hui en grande difficulté ; le soutien aux CPAS et l'annonce du plan social-santé intégré n'ont aucune incidence sur cette situation. L'oratrice déplore que l'occasion de leur venir en aide soit manquée.

Mme Farida Tahar réplique qu'elle a également rencontré les acteurs du secteur associatif et qu'elle est attentive à leurs demandes. Elle pense néanmoins que la proposition à l'examen n'est pas opportune, vu les actions déjà mises en place par le Collège réuni, qu'il est loisible aux députés de contrôler par le biais de questions parlementaires. De surcroît, le texte à l'examen est disparate, qui vise des niveaux

tot verschillende gezagsniveaus en ministeriële portefeuilles richt. De commissie zou er beter aan doen zich te bezinnen over de paradigmaverschuiving van de voedselhulp naar het recht op voedsel. Ten slotte mogen we niet vooruitlopen op de inhoud van het geïntegreerde welzijns- en gezondheidsplan.

Mevrouw Céline Fremault antwoordt dat de maatregelen in kwestie gericht zijn op de openbare actoren en niet op de verenigingssector, die zeer versnipperd is en kleine en grote actoren telt die zo ver van de overheidsstructuren af staan dat ze tijdens de eerste lockdown niet wisten tot wie ze zich konden wenden. Het voorgestelde voedselhulpnetwerk zou een algemeen, overlegd en gecoördineerd perspectief bieden, dat nu ontbreekt. Voorts dient een voorstel van resolutie precies om verzoeken over eenzelfde onderwerp aan verschillende ministers of verschillende gezagsniveaus tegelijk te stellen.

III. Bespreking van de consideransen en streepjes van het verzoekend gedeelte

Aangezien de consideransen en de streepjes van het verzoekend gedeelte geen commentaar uitlokken, beslist de commissie, op voorstel van de voorzitter, onmiddellijk over te gaan tot de stemming over het geheel van het voorstel van resolutie.

IV. Stemming over het geheel van het voorstel van resolutie

Het voorstel van resolutie wordt in zijn geheel verworpen met 9 stemmen tegen 1, bij 1 onthouding.

– *Vertrouwen wordt geschonken aan de rapporteur voor het opstellen van het verslag.*

De Rapporteur

Gladys KAZADI

De Voorzitter

Ibrahim DÖNMEZ

de pouvoirs et des portefeuilles ministériels divers. La commission ferait davantage œuvre utile en menant une réflexion du fond sur le changement de paradigme que constitue le passage d'une logique d'aide alimentaire à une logique de droit à l'alimentation. Enfin, il ne faut pas préjuger du contenu du plan social-santé intégré.

Mme Céline Fremault rétorque que les mesures en question visent les acteurs publics et non le secteur associatif, qui est très fragmenté et se compose de petits et de grands acteurs déconnectés de structures publiques au point qu'ils ne savaient pas à qui s'adresser pendant le premier confinement. Le réseau d'aide alimentaire proposé permettrait d'avoir une perspective générale, concertée et coordonnée, qui n'existe pas à l'heure actuelle. C'est par ailleurs le propre d'une proposition de résolution de rassembler des demandes portant sur une même thématique mais adressées à différents ministres ou à différents niveaux de pouvoirs.

III. Discussion des considérants et des tirets du dispositif

Les considérants et les tirets du dispositif ne suscitant aucun commentaire, la commission décide, sur la proposition du président, de passer directement au vote sur l'ensemble de la proposition de résolution.

IV. Vote sur l'ensemble de la proposition de résolution

La proposition de résolution, dans son ensemble, est rejetée par 9 voix contre 2 et 1 abstention.

– *Confiance est faite à la rapporteuse pour la rédaction du rapport.*

La Rapporteuse

Gladys KAZADI

Le Président

Ibrahim DÖNMEZ